

DAKOFAs handlingsplan gældende fra 1/9 2018 til 31/8 2019

DAKOFAs handlingsplan 2018-19 skal ses i lyset af DAKOFA's organisationsstrategi "Affaldets nye veje 2017-21". DAKOFAs overordnede mål er at være det samlede kompetencecenter for affalds- og ressourcesektorens aktører såvel offentlige som private. Med dette mål for øje vil DAKOFA i hele strategiperioden fokusere sine aktiviteter på at:

- Stille viden til rådighed for omverdenen for at sikre et oplyst beslutningsgrundlag i såvel den private som den offentlige sektor
- Bygge bro og sikre dialogen mellem sektorens aktører
- Facilitere vidensgenerering og erfaringsudveksling mellem sektoren og designere/producenter
- Udvikle sektorens kompetencer som ressourceforvaltere
- Synliggøre sektoren og være dens talerør i relation til den cirkulære dagsorden
- Facilitere innovation og teknologiudvikling i sektoren
- Synliggøre sektorens kompetencer nationalt og internationalt

DAKOFAs handlingsplan skal som nævnt ses som et led i implementeringen af ovenstående indsatsområder, men planen skal dog ikke læses som en udtømmende plan for DAKOFAs aktiviteter i 2018-2019, da alle faste aktiviteter, som f.eks. det budgetterede antal konferencer, seminarer, facilitering af netværk, vedligeholdelse af hjemmeside og udsendelse af nyhedsbreve osv. ikke fremgår af handlingsplanen, men forudsættes afholdt inden for de faglige fokusområder, som handlingsplanen indeholder, og som er en del af sekretariatets naturlige driftsopgaver. Endelig er der ligeledes en række organisatoriske fokusområder, som også skal ses i lyset af organisationsstrategiens mål og indsatsområder for 2017-2021, der kun delvist berøres i handlingsplanen.

DAKOFAs handlingsplan, gældende fra måneden for foreningens generalforsamling 2018 og et år frem, tager overordnet udgangspunkt i cirkulær økonomi. Dette er en naturlig følge af, at cirkulær økonomi i dag danner rammen for affaldspolitikken, både i EU og i Danmark. Den nationale ressourceplan for affaldshåndtering 2013-2018 står over for en revision. Samtidig har EU netop nu

vedtaget væsentlige revisioner af 6 affaldsdirektiver, herunder selve affaldsdirektivet, der sætter kravene og rammerne for den kommende nationale affaldsplan 2020-2025. Hele denne pakke af direktiver er revideret under EU's strategi for omstilling til en cirkulær økonomi. Affaldsdirektivet indeholder nye høje genanvendelsesmål og krav om separat indsamling af tekstiler og organisk affald samt skærpede krav til en national forebyggelsesindsats etc. I det nye emballagedirektiv er der ligeledes vedtaget nye skærpede mål samt et krav om indførelse af et producentansvar for emballager. Implementeringen af disse krav vil derfor naturligvis fylde en væsentlig del i DAKOFAs kommende handlingsplan.

Den danske regering barsler ydermere med en kommende national CØ-strategi samt en national handlingsplan for plast. Regeringen nedsatte i 2016 et Advisory Board for Cirkulær Økonomi, som udarbejdede 27 anbefalinger. Regeringen er netop nu i færd med at overveje, hvilke af de 27 anbefalinger, der skal indgå i den nationale strategi. Afhængigt af omfanget af denne strategi, vil denne naturligvis også blive et vigtigt indsatsområde for DAKOFA i den kommende handlingsplansperiode. Dette gælder ligeledes den kommende nationale handlingsplan for plast, der vil have en væsentlig betydning og dermed understøtte det eksisterende indsatsområde for plast.

Endvidere står sektoren stadig over for en kommende politisk forhandling af regeringens såkaldte forsyningsstrategi, hvis initiativer lægger op til en markedsudsættelse af forbrændingssektoren og en liberalisering af genanvendelsessektoren. Endelig lægger regeringen også op til en evt. ensartning af de kommunale indsamlingskriterier samt et øget fokus på ensretning af det kommunale tilsyn.

Satsningen på cirkulær økonomi er i højsædet både i EU og i Danmark, og der opleves en stigende interesse fra alle led i de respektive materialetypers værdikæder. Mange nye netværk inden for design og det øvrige erhvervsliv skyder frem, og det bobler med nye innovative cirkulære projekter rundt om i Danmark. Affald som ressource er derfor højt på dagsordenen, langt ud over affaldssektorens traditionelle rammer, hvilket skaber behov for nye samarbejder på tværs af organisationer og sektorer. DAKOFA vil derfor i planperioden inden for den brede overordnede dagsorden for cirkulær økonomi lægge sig i selen for at danne netværk i DAKOFA og på tværs af aktørgrupperne i Danmark. I den kommende planperiode vil cirkulær økonomi og nye rammebetingelser i EU og Danmark være vigtige emner for DAKOFAs aktiviteter. Endvidere vil der som følge heraf i den kommende planperiode også blive fokuseret på affalds- og forebyggelsesplanlægning både nationalt og kommunalt. Endvidere vil teknologiudvikling og eksport være prioriteret. I perioden vil der ligeledes blive satset på tættere samarbejde med diverse innovationsnetværk og de regionale indsatser for cirkulær økonomi. Herudover vil der særligt blive fokuseret på affaldsfraktionerne bygge- og anlægsaffald, farligt affald, jord som affald, organisk affald, tekstiler og plast. Endelig vil også forbrænding og deponering af det ikke-genanvendelige affald være et fokusområde.

DAKOFA vil i planperioden 2018-19 således have følgende indsatsområder:

1. Cirkulær økonomi

Cirkulær økonomi (CØ) er som allerede nævnt højt placeret på den politiske dagsorden både i EU og i Danmark. CØ vil derfor i denne periode have en helt særlig vægt og derfor være et tværgående og gennemgående tema i alle DAKOFAs aktiviteter. CØ bliver derfor dette års overskrift for hele handlingsplanen, og DAKOFA vil ud over at integrere CØ i alle fokusområderne i planperioden også følge de cirkulære projekter og indsatsområder i Danmark; herunder særligt det kommende nationale udspil, øvrige nationale projekter, regionale og kommunale projekter. Dette dog med fokus på de projekter, der berører de sekundære ressourcer – altså ressourcer indsamlet som affald. DAKOFA vil i perioden relancere det eksisterende resourcenetværk som et CØ-netværk, hvis hovedformål vil være at dele viden om CØ på tværs af aktørgrupper og på tværs af landet. Der er allerede gjort mange erfaringer og disse bør opsamles og videreformidles. DAKOFA vil ligeledes i planperioden, som partnere i CØ-HUBBET bestående af en række innovationsnetværk, formidle resultaterne af en lang række innovative CØ-projekter. Endelig vil DAKOFA samarbejde tæt med regionerne og kommunerne samt deltage aktivt i de mange spirende netværk. Der vil i planperioden blive afviklet flere kurser i principperne bag CØ.

2. Affalds- og forebyggelsesplanlægning

I planperioden vil udarbejdelsen af den kommende nationale affalds- og forebyggelsesplan blive påbegyndt. Denne vil træde i kraft fra 1. januar 2020 og løbe til udgangen af 2025. Affaldsplanerne skal implementere affaldsdirektivets krav til affaldsplanlægning samt implementere kravene til om

de nye genanvendelsesmål. I øjeblikket arbejdes der på at slå den nationale affaldsplan sammen med den nationale forebyggelsesplan og derved vil denne ligeledes skulle implementere affaldsdirektivets krav til indsatser for affaldsforebyggelse. De kommunale planer skal herefter delvist implementere den nationale plan for de områder, der omhandler den kommunale del af affaldet. I perioden vil der derfor blive lagt vægt på at facilitere en dialog mellem kommunerne samt kommunerens indspil til den nationale plan. Der lægges fra national side op til en åben proces, hvor kommunerne og øvrige virksomheder i sektoren vil få mulighed for at give input til planen.

3. Nye rammebetingelser

Dette indsatsområde skal bl.a. ses som følge af EU's netop gennemførte revision af 6 affaldsdirektiver, der medfører en række ændringer i rammebetingelserne, herunder et obligatorisk producentansvar for emballager. Derudover er der en lang række juridiske justeringer, som skal implementeres i de danske regler. På nationalt plan lægges der op til snarlige forhandlinger om regeringens forsyningsstrategi, der som bekendt indeholder et oplæg til en ny organisering af både forbrændingssektoren og af håndteringen af det genanvendelige husholdningsaffald.

Endvidere gennemføres der i øjeblikket en gennemgang af de nationale regler med henblik på at fjerne evt. barrierer for omstillingen til cirkulær økonomi. Der ses bl.a. på muligheder for at styrke og ensrette de kommunale klassificeringer via eksempelvis nye vejledninger og kurser. Der vil også være et øget fokus på tilsynsopgaven under affaldsbekendtgørelsen. Endelig er der varslet flere omskrivninger af bekendtgørelserne på området, herunder en opdeling af affaldsbekendtgørelsen, så den matcher opgavefordelingen imellem Miljøstyrelsen og Energistyrelsen samt en selvstændig bekendtgørelse for bygge- og anlægsaffald. DAKOFA vil i perioden følge regeludviklingen nøje og formidle regelgrundlaget igennem DAKOFAs juranetværk og øvrige relevante netværk, arrangementer, og DAKOFA vil ligeledes afholde jurakurser om bl.a. affaldsjura generelt, klassificering og bygge-og anlægsaffald.

4. Eksportfremme

På baggrund af DAKOFAs strategi samt en stor opbakning i medlemskredsen vil DAKOFA i planperioden igen afholde en række eksportfremmende aktiviteter. DAKOFA har i forrige periode udarbejdet en sektoranalyse, der viser, at der er en stor interesse for eksportsamarbejde i sektoren samt ligeledes, i samarbejde med Miljøstyrelsen, faciliteret udarbejdelsen af en fælles markedsføringsfilm, der kan bruges af de eksporterende virksomheder og øvrige organisationer. DAKOFA vil i planperioden samarbejde med Eksportforeningen og State-of-Green og herigennem forsøge at koordinere en fælles indsats i Danmark, i forhold til konkrete udvalgte lande. I planperioden vil DAKOFA ligeledes samarbejde med Udenrigsministeriets Eksportråd samt Miljøstyrelsens eksportindsats, herunder særligt i relation til det strategiske sektorsamarbejde i udvalgte lande. Det vil også være et mål, at DAKOFA kan udvide sin internationale hjemmeside med beskrivelser af de eksportinteresserede virksomheder i sektoren. Som i andre sammenhænge vil DAKOFA understøtte samarbejdet mellem private og offentlige aktører i et forsøg på at facilitere en øget eksport af dansk teknologi og know-how. DAKOFA ønsker i planperioden at opbygge et fast eksportnetværk.

5. Teknologiudvikling

DAKOFA vil i planperioden udvide sin kortlægning af danske teknologier samt følge teknologiudviklingen, særligt i de øvrige EU-lande. Inden for teknologiudvikling vil der blive set på udviklingen inden for sortering, genkendelse, sortering og genanvendelse af diverse fraktioner, men ligeledes digitale værktøjer til brug for sektoren. Affaldssektoren vil fremover blive en del af fremtidens smart city koncepter, og det er derfor vigtigt at øge medlemmernes kompetencer inden for dette område. DAKOFA vil derfor i planperioden afholde arrangementer, der kan øge sektorens viden om de mange nye teknologiske muligheder. Ud over de aktiviteter, der er rettet imod eksisterende teknologier, vil DAKOFA fokusere på at formidle viden til sektoren om muligheder for tilskud til teknologiudvikling/demonstration af nye løsninger. DAKOFA vil også gå aktivt ind i at sikre, at der på nationalt plan bliver afsat midler til udvikling i bl.a. MUDP-puljen til affalds- og ressourcesektoren.

6. Bygge- og anlægsaffald

Et fokusområde vil i det kommende år være at arbejde for at bringe viden om de sekundære råvarers kvalitet på niveau med primære råvarer med henblik på at skabe et marked for disse materialer. Derudover vil der blive fokuseret på bedre retningslinjer for miljøsanering og selektiv nedrivning og ressourcekortlægning. Der sættes fokus på sporbarhed, dokumentation (herunder anmeldelse), samspil med krav til byggematerialer og byggetekniske forskrifter samt sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel. Derudover vil der i planperioden være fokus på, hvordan tilsyn og sagsbehandling kan foregå, så det bliver et samarbejde mellem myndigheder og virksomhederne til gavn for begge parter. Endelig vil der være fokus på nuværende og kommende lovgivning, herunder forståelsen af reglerne og omsætning til anvendelse i praksis. DAKOFA vil i kommende planperiode fortsætte sit høje aktivitetsniveau på dette område, og der vil blive afholdt kurser og øvrige aktiviteter.

7. Farligt affald

Der er, trods stram kemikalielovgivning og anden produktlovgivning, stadig problematiske stoffer, der optræder i affaldsfasen. Derfor vil DAKOFA sikre en fortsat opmærksomhed omkring farligt affald og vigtigheden af korrekt håndtering. I den kommende planperiode vil der blive sat fokus på farligt affald, både fra husholdninger og erhverv. DAKOFA vil endvidere fortsat arbejde for at opbygge sektorens kompetencer i forhold til klassificering af farligt affald gennem afholdelse af kurser for klassificering af farligt affald. I lyset af den cirkulære økonomi er det endvidere vigtigere at få styr på de farlige stoffer i genanvendelsesprocesserne samt at skabe samarbejde på tværs af sektorer med henblik på at få de farlige stoffer elimineret eller alternativt håndteret forsvarligt. DAKOFAs arbejde vedrørende farligt affald vil således fokusere på at samle og videregive viden og erfaringer om farligt affald til gavn for arbejdet med øvrige materialetyper og en miljø sikker og effektiv behandling håndtering af disse.

8. Organisk affald

Som et led i implementeringen af den danske ressourceplan samt kommende EU-krav sker der i Danmark en stigning i udsorteringen af det organiske affald til biogas og jordforbedringsformål. Der vil således blive indført obligatorisk indsamling af det organiske affald fra 2023 og langt mere

bioaffald fra bl.a. supermarkeder og storkøkkener skal udsorteres. Kommunerne og affaldsselskaberne har derfor i denne periode et stort behov for videndeling vedr. indsamlingsordninger, materiel, kommunikation samt behandlingsmuligheder. Miljøstyrelsen satser både på biogas og en bedre udnyttelse af næringsstofferne, hvilket i den kommende periode vil betyde, at hele håndteringskæden og en optimering af næringsstofhåndteringen vil være i fokus. Nye krav til kvaliteten af det behandlede bioaffald i form af grænser for forekomsten af synlige urenheder er netop vedtaget og formidlingen af disse samt den netop udsendte vejledning i hvordan prøvetagningen skal udføres vil være i fokus. DAKOFA vil på baggrund af ovenstående have fokus på hele håndteringskæden fra indsamling, forbehandling, behandling og udbringning på jord, og der vil i den kommende planperiode også blive lagt vægt på videngenerering i relation til fosforudfordringen. Udover at facilitere netværket for organisk affald deltager DAKOFA aktivt et nordisk netværk for recirkulering af fosfor.

9. Tekstiler

Under hatten cirkulær økonomi er tekstilaffald nu i fokus. I den danske forebyggelsesstrategi er der opstillet en målsætning om bl.a. at gøre det nemmere at genbruge og genanvende tekstiler. Endelig er der netop vedtaget et EU-krav om, at tekstiler i 2025 skal indsamles separat samtidig med, at tekstiler vil tælle med i det nye genanvendelsesmål fra EU. På nordisk plan er der frem mod 2020 ligeledes formuleret en vision om at gøre den nordiske tekstilbranche førende inden for bæredygtigt design, produktion og forbrug. Der er således både på nationalt, nordisk og europæisk plan et øget fokus på at nedbringe tekstilaffaldsmængderne samt at bringe de affaldsmængder, der måtte være, højere op i affaldshierarkiet. DAKOFA vil derfor i den kommende planperiode fortsætte det nuværende fokus på tekstilaffald og der vil blive arrangeret en lang række netværksarrangementer, hvor samarbejdet i værdikæden vil blive prioriteret. Endelig vil DAKOFA sikre en formidling og koordinering af konkrete initiativer, der kan øge cirkulariteten inden for tekstilområdet i Danmark.

10. Plast

I den kommende periode vil udfordringerne med plast, herunder særligt plastemballage, være særligt i fokus. EU har i forrige handlingsplansperiode lanceret en EU-plaststrategi, der lægger op til en række nationale indsatser. Derudover opstiller EU's plaststrategi et ambitiøst mål om, at alt plastemballage skal kunne genanvendes i 2030, hvilket klart kalder på en udvikling inden for design af plastemballage, men i den grad også på teknologiudvikling inden for sorterings- og genanvendelsesteknologier. Den danske regering forventes at lancere en national plast handlingsplan i 2018. Derudover arbejdes der allerede i dag med flere nationale projekter for øget kvalitet i genanvendelsen af plast og her vil implementeringen af et kommende producentansvar for emballage blive fulgt nøje. Endvidere er der en lang række organisationer i Danmark, herunder Plastic Change, CLEAN og Plastindustrien, der gennemfører en række projekter med henblik på at øge vidensniveauet i Danmark. DAKOFA vil derfor også i planperioden prioritere at knytte an til disse organisationer, for på den måde at sikre den nødvendige videndeling til DAKOFAs medlemmer. Samtidig er der generelt en politisk bevågenhed omkring miljøproblemerne forbundet med plast i havene, hvilket skaber øget fokus på at finde løsninger til afhjælpning, men også på forbedringer i forhold til det nuværende forbrug og efterfølgende håndtering af plastaffald. DAKOFA har i den netop afsluttede planperiode støttet et ISWA-projekt om plast i verdenshavene, der forventes lanceret i forbindelse med ISWA's årskongres i oktober 2018.

11. Jord

Det forventes, at rammer og regler for håndtering af jord i den kommende planperiode vil blive ændret. Dette sker som følge af de politiske diskussioner om en konkurrenceudsættelse samt Miljøstyrelsens planer om at samle og forenkle reglerne på jordområdet. Med afsæt i branchens ønsker på jordområdet, der kom til udtryk i Miljøstyrelsens kortlægning af jordstrømme i Danmark (Miljøprojekt 1947, 2017) og på DAKOFAs seminarer om jordhåndtering i 2017, planlægges opstart af et netværk for alle aktører, der håndterer jord. Der vil endvidere i den kommende planperiode blive udviklet og afholdt et kursus med juridiske og tekniske aspekter vedrørende håndtering af jord.

12. Forbrænding og deponering

DAKOFA vil under dette indsatsområde fokusere på det ikke-genanvendelige affald som energikilde eller til deponi. Både energi, klima og ressourcer vil være en del af dette indsatsområde. Inden for forbrændingssektoren vil bl.a. EU-processen for vedtagelsen af den kommende BAT-note samt tilhørende konklusioner blive fulgt og formidlet. Derudover vil de kommende forhandlinger om regeringens forsyningsstrategi blive fulgt samt konsekvenser heraf formidlet. Deponering af ikke-genanvendeligt og ikke-forbrændingseget affald er ikke eksplicit tænkt ind i den danske ressourcestrategi, men i lyset af det øgede fokus på cirkulær økonomi, der tager udgangspunkt i fremtidens knappe ressourcer, så kan "strategisk deponering" være en af fremtidens løsninger. Deponering skal i stigende grad tænkes som et "pitstop" for fremtidige ressourcer, der venter på en teknologisk løsning. Derfor vil DAKOFA i det kommende år blandt andet lægge vægt på risikovurderinger, efterbehandlingskrav, sikkerhedsstillelse, biocovers og fremtidens kapacitet til forurenede bygge- og anlægsaffald. En stor del af dette vil ske i regi af DEPONET, som DAKOFA forestår sekretariatsfunktionen for. Endelig vil DAKOFA have stigende fokus på ressourcerne samt mangel på fremtidens deponeringskapacitet se på fremtidens deponeringsstrategi og mulighederne i landfill mining.